

STEINBRYGGA BÅTHAVN
Postboks 11
3199 BORRE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ailin Gundersen Aarnes, 33371183

Tillatelse til mudring – Steinbrygga Båthavn – Horten kommune

Vedtak

Statsforvalteren gir Steinbrygga Båthavn tillatelse etter forurensningsregelverket til å mudre inntil 1038 m² sjøbunn med et masseuttak på inntil 588 m³, ved gbnr. 15/1/2 i Horten kommune. Det gis ikke tillatelse til nyttiggjøring av muddermassene på omsøkte område på land.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16, og forurensningsforskriften § 22-6.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i to år fra dags dato.

Frister

- Varsle oppstart minimum en uke før arbeidene starter.
 - Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket er fullført.
-

Søknaden

Steinbrygga Båthavn søker om tillatelse etter forurensningsregelverket til å mudre 1038 m² sjøbunn med et masseuttak på 588 m³ ved felles bryggeanlegg i Horten kommune. Det søkes om nyttiggjøring av massene på land.

Formålet med mudringen er å øke innseilingsdyp i båthavna, som til sammen har plass til om lag 240 båter. Dybden på mudringsstedet ønskes økt fra 1,2 – 2,5 meter til 2,2 – 2,5 meter. Arbeidet ønskes utført med gravemaskin og grabb fra skip.

Det søkes om plassering av massene på land langs nordøstre molo i eksisterende steinfylling, for å bygge større oppstillingsplass til vinterlagring av båter og til bilparkering sommerstid.

Sjøbunnen i tiltaksområdet har blitt analysert for miljøgifter ved én stasjon, og resultatene viser konsentrasjoner av metaller i tilstandsklasse I og II og enkelte organiske miljøgifter (antracen, pyren og TBT) tilsvarende tilstandsklasse III jf. klassifiseringssystem for sediment (M-608 | 2016 *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota*).

Uttalelser fra andre instanser

Området er regulert til *Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsoner*. Småbåthavn i arealdelen til Horten kommunes kommuneplan vedtatt 9.4.2019, med utfyllende bestemmelser vedtatt 13.6.2022. Kommunen har vurdert at tiltaket ikke er i strid med vedtatte planer.

Horten kommune ved byggesak har i brev 30.6.2021 opplyst om at tiltaket ikke vil utløse krav om søknad etter plan- og bygningsloven, *under forutsetning av at tiltaket gjelder vedlikeholdsmudring*. I vår henvendelse til kommunen om at det omsøkte tiltaket også omfatter areal som ikke tidligere er mudret, svarer kommunen 27.6.2022 at tiltaket da også vil være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven (pbl) § 20-1 bokstav k vesentlig terrenginngrep, og at det i tillegg må søkes om dispensasjon fra byggeforbudet i pbl § 1-8, jf. pbl § 19-1.

I brev fra Horten kommune datert 22.7.2022 skriver de at *Bygningsmyndighetene har vurdert søknadsplikt vedrørende mudring/vedlikeholdsmudring og ser at tidligere praksis med å fritta vedlikeholdsmudring fra søknadsplikt er feil*. De skriver videre at vedlikeholdsmudring er søknadspliktig etter pbl § 20-3 bokstav k, og at en fullstendig søknad må fremmes av kvalifisert foretak.

Horten Havnevesen har behandlet søknaden etter havne- og farvannsloven i brev 8.7.2021. De forutsetter at alle relevante tillatelser er innhentet fra kommunen, og setter krav om at alle nødvendige undersøkelser er gjennomført.

Norsk Maritimt Museum (NMM) uttaler 22.9.2021 at de ikke har merknader til mudringen slik den er angitt i søknaden de har mottatt, da området allerede er ødelagt av tidligere mudringer og propellerrosjon. De viser til at det skal fylles ut sprengstein i sjø ved nordøstre molo. De påpeker at området ligger helt inntil Borre Nasjonalpark og vil bli en utvidelse av det vedtaksfredede området 83394. De har gjennomført svømmedykking og metallsøk, men har ikke påvist kulturminner i eller i nærheten av moloen.

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte, og lagt ut til offentlig høring på Statsforvalterens nettsider, jf. forurensningsforskriften §§ 36-6 og 36-7, med høringsfrist 28.7.2022. På grunn av en feil i Statsforvalterens elektroniske postutsendingsystem, ble den direkte forhåndsvarslingen til naboer, organisasjoner, offentlige organer og myndigheter ikke sendt. Varselet ble derfor ettersendt 22.8.2022 med ny, kort høringsfrist 5.9.2022. Vi mottok uttalelser fra Horten havnevesen, Vestfold Fiskerlag og Vestfold og Telemark Fylkeskommune.

Horten havnevesen hadde ingen innvendinger til tiltaket. Vestfold Fiskerlag påpeker at tiltaksområdet er et lokalt viktig bløtbunnsområde, og at det i praksis vil si yngel- og oppvekstområde for flere arter av bunnfisk. De er negative til tiltaket. Vestfold og Telemark Fylkeskommune ved Kulturarv påpeker at tiltaksområdet inngår i områdefredningen rundt Borre Nasjonalpark, og at de er rette myndighet til å vurdere om tiltaket kommer i konflikt med fredningsbestemmelsene og eventuelt gi tillatelse. De skriver at båthavna aldri ville vært tillatt oppført i dag, men at de legger vekt på at havna skal kunne brukes som før, og at det medfører behov for mudring. De vurderer påvirkningen på det kulturhistoriske landskapsrommet fra den omsøkte massedisponeringen som liten. De viser også til at Norsk Maritimt Museum ikke påviste kulturminner ved sine undervannsundersøkelser. Kulturarv i Vestfold og Telemark Fylkeskommune konkluderer med at de ikke har merknader til tiltaket.

Uttalelsene ble sendt tiltakshaver til informasjon.

Lovgrunnlag

Mudring er forbudt ifølge forurensningsforskriften kapittel 22 *Mudring og dumping i sjø og vassdrag*, § 22-3. Med hjemmel i § 22-6 har Statsforvalteren myndighet til å gi tillatelse til mudring fra skip hvis det søkes om det.

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Mudring medfører en forringelse av naturkvaliteten på stedet og Statsforvalteren har en generelt restriktiv holdning til å gi tillatelse til mudring. Det legges vekt på at eventuelle mudringstiltak skal være forsvarlig med hensyn på forurensningssituasjonen, biologisk mangfold og miljøet ellers.

Forurensning

Mudring som berører forurenset sediment, gir fare for spredning av forurensete partikler. Tiltaket skal utføres innenfor moloen. For å hindre spredningen av sedimenter og eventuelle partikkelbundne miljøgifter ut av tiltaksområdet via innseilinga, stiller vi krav om velfungerende siltgardin.

Når sedimentprøvene vurderes opp mot klassegrensene i Miljødirektoratets veileder M-608 | 2016 *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (som brukes ved vurdering av masser i sjø) er massene klassifisert som forurenset med antracen, pyren og TBT i tilstandsklasse III. Ved vurdering opp mot normverdier for forurenset grunn i forurensningsforskriftens kapittel 2, vedlegg 1 (som brukes ved vurdering av masser på land), anses imidlertid massene som ikke-forurenset, og kunne dermed vært nyttiggjort på land.

På flyfoto og skisser i søknaden fremkommer det at massene ønskes plassert langs kanten av den nordøstre moloen, og at 100 m³ muddermasse også ble plassert her i 2016. Det opplyses at båthavna er svært værutsatt med mye vind og høy sjø fra sør, sør/øst og nord. Ut ifra dokumentasjonen som er lagt frem i søknadsprosessen er det imidlertid ikke redegjort for at massene som skal mudres er egnet til formålet når det gjelder fysiske egenskaper som kornfordeling og vanninnhold. Det er heller ikke sannsynliggjort at massene vil bli liggende på land og ikke blir vasket tilbake i sjø ved en slik plassering.

At det i 2015 ble vurdert at det ikke var behov for tillatelse ved plassering av 100 m³ ikke-forurenset sediment på land på moloen, er ikke ensbetydende med at man nå kan plassere 588 m³ forurenset sediment i det samme området, med fare for utvasking i sjø, og med en badestrand like ved. Etter

Statsforvalterens vurdering foreligger det ikke dokumentasjon på at det er akseptabel miljørisiko knyttet til den omsøkte massedisponeringen. Vi avslår derfor søknaden om nyttiggjøring av masser på omsøkt område på land, og stiller krav om at mudret masse leveres til lovlig avfallsanlegg.

Vi påpeker at det heller ikke er gjort noen vurdering fra Horten kommune om at massedisponeringen er i tråd med gjeldende arealplaner, og kommunen har ikke gitt tillatelse eller dispensasjon i medhold av plan- og bygningsloven til massedisponeringen. Dette har imidlertid ikke vært avgjørende for vår vurdering av at det gis avslag på nyttiggjøringen av masser.

Naturmangfoldloven

I Miljødirektoratets Naturbase (kart.naturbase.no) fremkommer det at omsøkte tiltak direkte vil berøre et lokalt viktig bløtbunnsområde i strandsonen (verdi C). Tiltaksområdet ligger mellom *Steinbrygga II* og *Prestegårdsstrand II*, som begge er registrerte som *viktige sand- og grusstrender* (verdi B). Det *svært viktige parklandskapet Borre nasjonalpark* (verdi A) ligger nordøst for båthavnen.

Om lag 120 meter fra tiltaksområdet er det registrert *fiskeplasser for passive redskap*, som er oppført med lokal og regional bruk for yrkesfiske og fritidsfiske. 2 km øst for tiltaksområdet, på vestsiden av Bastøy, ligger et *hummerfredningsområde* og *Buvika/Rødskjær naturreservat*, som er et viktig *våtmarksområde* i sin naturgitte tilstand med spesielt rikt og interessant fugleliv, vegetasjon og annet dyreliv.

Tiltak i sjø er som regel ikke tillatt i perioden 15. mai til 15. september av hensyn til friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. Vi ser ikke grunn til å fravike de generelle tidsrestriksjonene i denne saken.

Vi anser at kunnskapsgrunnlaget (naturmangfoldloven § 8) knyttet til mudretiltaket er oppfylt, og føre-var-prinsippet (§ 9) kommer dermed ikke til anvendelse. Mudringen vil fjerne leveområder for bløtbunnsfauna og vil kunne endre fysiske forhold og økosystemer der tiltaket skjer. Tiltaksområdet er imidlertid allerede forringet gjennom tidligere mudringer og tiltaket er begrenset til innenfor moloen. Den samlede belastningen (§ 10) i selve tiltaksområdet vil dermed være betydelig, men det anses som en fordel for miljøet at båter samles i felles bryggeanlegg, i dette tilfellet et anlegg som allerede er etablert. Det er desto viktigere å påse at områdene utenfor båthavna ikke påvirkes i nevneverdig grad, slik at disse økosystemene så langt det lar seg gjøre ikke forstyrres. For å hindre nedslamming og spredning av partikler og forurensning utenfor moloen, setter vi derfor krav om bruk av velfungerende siltgardin. Kostnadene knyttet til avbøtende tiltak (§ 11) under tiltaksgjennomføringen, samt bruk av miljøforsvarlige teknikker (§ 12), dekkes av tiltakshaver.

Når det gjelder den omsøkte nyttiggjøringen av masser på moloen i nordøst, anser vi ikke kunnskapsgrunnlaget (§ 8) til å være oppfylt. Det er ikke gjort rede for hvordan det skal sikres at massene blir liggende kun på land, og heller ikke dokumentert at denne typen masser er egnet til formålet. Det er imidlertid dokumentert at massene inneholder enkelte miljøgifter som ikke skal tilbake i sjø når de først er tatt opp.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten *Midtre Oslofjord - Vest* (0101020200-2-C), karakterisert som *moderat eksponert kyst* med *moderat bølgeeksponering* og *strømhastighet* (Vann-nett 27.6.2022). Den økologiske tilstanden er karakterisert som *moderat*, og den kjemiske tilstanden som *dårlig*. Nye tiltak er nødvendig for å nå god miljøtilstand innen 2027. Moloen sørvest for båthavna er oppført i Vann-nett som *beskyttet område - badestrand* (*Steinbrygga* PA4069).

Tiltaket utgjør et mindre naturinngrep i et område som allerede er forringet. Statsforvalteren ser det ikke som sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten ytterligere eller påvirke arbeidet for å nå områdets miljømål i vesentlig grad, jf. vannforskriften § 4, når tiltaket gjennomføres i tråd med vilkårene fastsatt i tillatelsen.

Andre forhold

Statsforvalteren forutsetter at tiltaket ved oppstart har de nødvendige tillatelser/vurderinger etter annet relevant lovverk, som bl.a. plan- og bygningsloven, havne- og farvannsloven og kulturminneloven. Det er tiltakshavers ansvar å sikre at det aktuelle området har tilfredsstillende stabilitet slik at tiltaket ikke medfører utgliding av grunn eller sjøbunn.

Konklusjon

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16, og forurensningsforskriften § 22-6 gir Statsforvalteren i Vestfold og Telemark tillatelse til den omsøkte mudringen. Tiltaket tilrettelegger for videre bruk av en allerede etablert båthavn, ved at innseilingen blir dypere og mer fremkommelig. Tiltaket skal i gjennomføres innenfor moloene, og ellers skjermes med siltgardin.

Det gis avslag på søknad om nyttiggjøring av muddersmasser på land på nordøstre molo, da det ikke er sannsynliggjort at massene vil bli liggende på land, eller at massene er egnet til formålet.

Vedtak om gebyr

Som varslet per brev av 4.7.2022 medfører behandling av tillatelse et gebyr, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varselet.

Steinbrygga Båthavn skal betale et gebyr på kr 35 000 for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Dette tilsvarer sats 6 i forurensningsforskriften § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtakene kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Ailin Gundersen Aarnes
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Vilkår - Steinbrygga båthavn - mudring - Horten

Kopi til:

Steinbrygga Båthavn v/ Frank Borgersen			
Fiskerlaget Sør			
Naturvernforbundet i Horten - Ragnhild Trosby			
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I VESTFOLD	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
Vestfold Fiskerlag v/ Geir Uno Dreng			
Steinbrygga Båthavn v/ styreleder			
Janne Charlotte Nordhaug	Steinbrygga 35	3184	Borre
OPPLYSNINGSVESENETS FOND	Postboks 535 Sentrum	0105	OSLO
Småfiskern Tønsberg & omegn v/ Frode Hansen			
Jan Erik Larsen	Klipperveien 1 B	3138	SKALLESTAD
NORSK MARITIMT MUSEUM	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Norsk Maritimt Museum			
Horten Havn			
BIRDLIFE NORGE AVDELING VESTFOLD	Postboks 162	3201	SANDEFJORD
Lars Sjøøsten Nordhaug	Steinbrygga 35	3184	Borre
Norsk Maritimt Museum			
FISKERIDIREKTORATET REGION SØR	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Småfiskern v/ Tom Erling Sollie	Ringshaugveien 18	3154	Tolvsrød
FISKERLAGET SØR	Stenersgata 2	0184	OSLO
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND AVD VESTFOLD	Rådhusgaten 27A	3290	STAVERN
HORTEN KOMMUNE	Postboks 10	3191	HORTEN
NATURVERNFORBUNDET I VESTFOLD	c/o Christopher C. Prydz Gallaher Vestvangveien 25	3212	SANDEFJORD
Aud Elisabeth J Vørrang	Steinbrygga 37 A	3184	Borre